

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0111341 ภาษากับสังคมและวัฒนธรรม

Language, Society and Culture

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111341 ภาษากับสังคมและวัฒนธรรม

3(3-0-6)

Language, Society and Culture

การใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามปัจจัยทางสังคมของผู้พูด และสถานการณ์การใช้ภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม ภาษากับวัฒนธรรม ทำเนียบภาษา การสัมผัสภาษา และการเปลี่ยนแปลงของภาษาในสังคมไทย

Variation of language use due to differences in societal factor of the speakers and context of situation; relation between language and society, language and culture, language registers, language exposure and language change in the Thai society

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ดร.ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์
อาจารย์ผู้สอน อ.ดร.ศรีอังคาร ถาวโรฤทธิ์

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567 ภาคการศึกษาที่ 2 นิสิตชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

1 พฤศจิกายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 อธิบายลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามปัจจัยทางสังคมของผู้พูด และสถานการณ์การใช้ภาษาได้
- 1.2 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคมและวัฒนธรรมได้
- 1.3 อธิบายลักษณะของทำเนียบภาษา และการสัมผัสภาษาได้
- 1.4 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษาในสังคมไทยปัจจุบันได้
- 1.5 มีความตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ รับผิดชอบหน้าที่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ตอบสนองนโยบายการพัฒนากำลังคนของประเทศ ในด้านการพัฒนาจิตใจ/อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ หรือ **soft skill** ดังนั้นหลักสูตรจึงต้องปรับความลักษณะความรู้ทักษะ และเจตคติให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านนี้ โดยใช้ภาษาและวรรณคดี/วรรณกรรม เพื่อพัฒนาจิตใจ/อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
45	45	90

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
ติดตามตารางเวลาให้นักศึกษาขอคำปรึกษา และ แนะนำทางวิชาการ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง และอนุญาตให้สื่อสารทางโทรศัพท์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	1. รายละเอียดของรายวิชา 1.1 ข้อมูลทั่วไป 1.2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ 1.3 ลักษณะและการดำเนินการ - คำอธิบายรายวิชา - จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา 1.4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต 1.5 แผนการสอนและการประเมิน 1.6 บรรยาย เรื่อง “ ความสัมพันธ์ ระหว่างภาษากับสังคมและ วัฒนธรรม” 1.7 แนวทางการศึกษาวิเคราะห์ภาษากับ สังคมและวัฒนธรรม	3	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> ผู้สอน : 1. แจกประมวลการสอนและ แผนการสอน 2. อธิบายแนวทางการเรียนการ สอน ตกลงเรื่องเกณฑ์การวัด และประเมิน 3. บรรยาย เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับ สังคม และวัฒนธรรม” ผู้เรียน : 1. ซักถาม 2. ร่วมอภิปราย <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. มคอ.3	
2	หลักการสำคัญของการศึกษาภาษาในแง่ที่ สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม - ภาษาเป็นสมบัติของสังคม - ภาษามีความหลากหลาย - ภาษามีการแปร ฯลฯ	3	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยาย 2. อภิปราย <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร/แบบฝึกหัด	
3-4	การใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามปัจจัยทาง สังคมของผู้พูด -ภาษากับวัยของผู้พูด -ภาษากับเพศของผู้พูด	6	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. บรรยาย 2. อภิปราย <u>สื่อที่ใช้</u>	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อ ที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	-ภาษากับชนชั้นทางสังคมของผู้พูด -ภาษากับชาติพันธุ์ของผู้พูด -ภาษาถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด			1. Power point 2. เอกสาร/แบบฝึกหัด	
5-6	การใช้ภาษาไทยที่แตกต่างกันตามบริบททางสังคม -ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง -เรื่องที่พูดและกาลเทศะ -วัตถุประสงค์และวิธีในการสื่อสาร -วจนลีลา -ภาษาพูดและภาษาเขียน	6	0	<u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. บรรยาย 2. อภิปราย <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร/แบบฝึกหัด	
7-8	ภาษาและความหลากหลายของภาษา - ความหลากหลายของภาษาในสังคมและวัฒนธรรมไทย -ลำดับชั้นของภาษาในสังคมไทย -ภาษาย่อยของภาษาไทย -ทำเนียบภาษาของภาษาไทย -การสัมผัสภาษาและการปนภาษาในสังคมไทย -การเปลี่ยนแปลงของภาษาในสังคมไทย	6	0	<u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. บรรยาย 2. อภิปราย 3. ผู้เรียนจัดกลุ่ม 5-6 คน คิด “หัวข้อศึกษาวิเคราะห์ภาษากับสังคมและวัฒนธรรมไทย” รายงานชื่อเรื่องและแนวทางการศึกษาในสัปดาห์ที่ 10 <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร/แบบฝึกหัด	
9	แบบทดสอบระหว่างกลางภาคเรียน	3	0	<u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> ทำแบบทดสอบเก็บคะแนน <u>สื่อที่ใช้</u> แบบทดสอบเก็บคะแนน	
10	ผู้เรียนนำเสนอ “หัวข้อศึกษาวิเคราะห์ภาษากับสังคมและวัฒนธรรมไทย” ตามความสนใจของผู้เรียน	3	0	<u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. ผู้เรียนนำเสนอและแก้ไขหัวข้อตามที่ผู้สอนเสนอแนะ 2. ผู้สอนอภิปรายซักถาม	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				3. ผู้เรียนเก็บข้อมูลภาคสนาม ตามหัวข้อที่นำเสนอในสัปดาห์ที่ 11-12 <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร	
11-12	เก็บข้อมูลภาคสนามประเด็นภาษากับ สังคมและวัฒนธรรมไทย	6	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. ผู้เรียนเก็บข้อมูลภาคสนาม 2. ผู้สอนให้คำปรึกษา <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร	
13-14	นำข้อมูลภาคสนามมาเสนอในชั้นเรียน และตรวจสอบความถูกต้อง	6	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. ผู้เรียนนำเสนอและแก้ไข หัวข้อตามที่ผู้สอนเสนอแนะ 2. ผู้สอนอภิปรายซักถาม <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร/แบบฝึกหัด	
15	1. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า 2. สรุปบทเรียน	3	0	<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u> 1. ผู้เรียนนำเสนอและแก้ไข หัวข้อตามที่ผู้สอนเสนอแนะ 2. ผู้สอนอภิปรายซักถาม และ นำสรุปบทเรียน <u>สื่อที่ใช้</u> 1. Power point 2. เอกสาร/แบบฝึกหัด	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45	0		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	คะแนน
1	มีความตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ ผิดชอบหน้าที่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามได้	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ตลอดภาคเรียน	10
2	อธิบายลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามปัจจัยทางสังคมของผู้พูด และสถานการณ์การใช้ภาษาได้	รายงานการศึกษาหัวข้อที่กำหนดให้	3-8	20
3	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม และวัฒนธรรมได้		9	20
4	อธิบายลักษณะของทำเนียบภาษา และการสัมผัสภาษาได้			
5	วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษาในสังคมไทยปัจจุบันได้	รายงานหัวข้อพิเศษตามความสนใจของผู้เรียน (รายงานกลุ่มละ 2 คน)	10-15	20
6	ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5	สอบปลายภาคเรียน	16-17	30
คะแนนรวม				100

- วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

-

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

จรัลวิไล จรุงญโรจน์, ม.ล. (2548). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนกพร อังศุวิริยะ. (2559). ภาษากับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

พงจันทร์ ศรีธธา. (2553). สำนวนไทย (สุภาษิต คำพังเพย). กรุงเทพฯ : เสริมวิทย์.

ศิริพร มณีชูเกตุ. (2542). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. สถาบันภาษาไทย,

ประคอง นิมมานเหมินท์ และคณะ. (2552). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 4. กรุงเทพฯ : ครูสภา.

สุขุมาวดี ขำหิรัญ. (2550). ภาษาศาสตร์เชิงสังคม. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา
ชนบท.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545). ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.